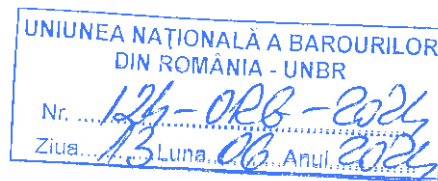

UNBR - Maria Jianu Secretar principal

From: veronica.morecut@unbr.ro
Sent: joi, 13 iunie 2024 11:05
To: 'Daniel Cismaru - U.N.B.R.'; maria.jianu@unbr.ro
Cc: Traian Briciu; traian.briciu@unbr.ro
Subject: FW: Material Congres
Attachments: Material Congres 14-15 iunie 2024.docx; Material Congres 14-15 iunie 2024.pdf

From: gina popescu <avocat_popescu@yahoo.com>
Sent: Thursday, June 13, 2024 10:42 AM
To: Veronica Morecut - Sef Serviciu Relatii Internationale UNBR <veronica.morecut@unbr.ro>
Subject: Material Congres

Bună ziua!
Așașat regăsiți lucrarea mea pentru Congresul din 14-15 iunie 2024,
cu scuze sincere pentru întârziere.
Mulțumesc!

Cu deosebită considerație,
Avocat Geogeta Popescu
Baroul București

CONGRESUL AVOCAȚILOR DIN ROMÂNIA

14-15 iunie 2024

București

Către, Consiliul U.N.B.R.
Delegații Congresului Avocaților din România

În atenția Domnului Președinte,
Avocat dr. Traian C. BRICIU

”Vulnerabilitățile profesiei de avocat în contextul noilor tehnologii”

„Firmele de avocatură care nu inovează
nu vor face parte din conversație în 10 ani”

Steven Moe

În ultimii ani, **profesia de avocat** a suferit o evoluție semnificativă urmare apariției noilor tehnologii, digitalizarea documentelor și răspândirea instrumentelor de comunicare și colaborare online care au simplificat munca, permițând avocaților să acceseze și să gestioneze datele într-un mod mai eficient. Societatea modernă, sau societatea „lichidă”, așa cum a numit-o sociologul și filozoful **Zygmunt Bauman**, are schimbarea ca „*singura constantă și singura certitudine este incertitudinea*”. Iată de ce, într-o epocă a schimbărilor copleșitoare și continue, este mai necesar ca niciodată ca avocații, care sunt notoriu rezistenți la evoluție, mai ales pe plan tehnologic, să se angajeze să accepte de bunăvoie provocările lansate de nevoia de a dobândi noi competențe pe teme care au devenit în mod necesar indisolubil legate de fiecare sector al dreptului.

Pe lângă competențele cerute în mod tradițional în exercitarea profesiei de avocat, există câteva abilități și cunoștințe suplimentare care devin indispensabile în era digitală:

- **cunoștințe de drept digital** : drepturi de autor și drepturi de proprietate intelectuală, în special în lumea virtuală, protecția datelor, securitatea IT, comerțul electronic;
- **abilități de gestionare a datelor** : cantitatea de informații generată în fiecare zi atinge niveluri exponențiale de creștere, astfel încât avocații trebuie să aibă o capacitate profundă de a organiza, gestiona și analiza eficient datele cu care intră în contact și multe altele. Legat de aceasta este competența în utilizarea aplicațiilor și instrumentelor de arhivare (local și în cloud) pentru gestionarea corectă (și securizată) a datelor;
- **stăpânirea principalelor instrumente de comunicare** : comunicarea digitală a devenit o parte esențială și esențială a profesiei de avocat. Avocații trebuie să fie capabili să comunice clar, eficient și cuprinzător prin e-mail, chat, conferințe video și toate instrumentele digitale care pot fi utilizate;
- **agilitate tehnologică** : este esențial să ținem pasul cu vremurile, să fim la curent cu utilizarea ultimelor tendințe tehnologice și să știi să folosești în mod corespunzător noile instrumente.¹

Avocații vorbesc despre avantajele tehnologiei și inovației, dar se întâmplă multe perturbări reale în profesie? Răspunsul este un „nu” răsunător, conform experților și există o serie de motive: un model de afaceri înrădăcinat, centrat pe orele facturabile, care nu stimulează avocații să inoveze pentru a oferi un serviciu mai receptiv; avocații care au *aversiön* la riscuri, reticenți în a fi primii în ceea ce privește noile tehnologii și practici de lucru sau sunt prea timizi pentru a încerca din nou; și produse și soluții prost adaptate vândute de companiile de tehnologie care nu înțeleg mediul de reglementare al profesiei juridice.

Dar adoptarea lentă a inovației ar putea avea consecințe grave asupra însăși existenței unor firme de avocatură care vor fi lăsate în urmă sau depășite de cei din afară. „Firmele de avocatură care nu inovează nu vor face parte din conversație în 10 ani”, spune Steven Moe, partener la firma Parry Field Lawyers din Christchurch.²

În Noua Zeelandă există o îngrijorare în ce privește conservatorismul inerent profesiei de avocat întrucât în multe firme de avocatură, o mulțime de muncă de rutină rămâne făcută de oameni și nefiind automatizată.

Inovația necesită timp pentru a înțelege, iar un organism de reglementare se actualizează în același timp cu utilizatorii, ceea ce înseamnă că sarcina de a dovedi că o soluție tehnologică nu contravine regulilor este mult mai mare. Povara poate revine avocaților, dar furnizorul soluției „ar trebui să ofere cea dovadă pentru a elimina această greutate de pe firmele de avocatură”, spune Lloyd Gallagher, (Lloyd Gallagher, managing partner al Gallagher & Co Consultants) care este și convocatorul comitetului de tehnologie și drept al Asociației de Drept.

1. <https://www.agendadigitale.eu>, „Avocații în era digitală: abilități și competențe esențiale”, Sabrina Salmeri, Asociația profesională Studio Previti

2. Lawyers talk a lot about technology – but how many are walking the talk?, 26 Apr 2024, Author: Reweti Kohere

„Modul tradițional de lucru – având mult suport și personal administrativ care face o mulțime de activități de rutină – nu va mai fi calea de urmat.”, menționează Andrew King, organizatorul LawFest

„Dacă profesia de avocat nu este cea care adoptă acea tehnologie, se va întâmpla fără avocați. O să-i ocolească pe avocați”, avertiza Antonia Modkova, director de IP și inovare la compania de inteligență artificială Soul Machines.

Cele mai recente descoperiri în IA generativă, cum ar fi ChatGPT, vor deveni mai înrădăcinate în software-ul de procesare a textului pe care îl folosesc firmele de avocatură. Provocarea pentru firme va fi apoi stabilirea așteptărilor clare cu privire la modul în care avocații pot și ar trebui să utilizeze tehnologia într-un mod sigur și eficient, respectând în același timp confidențialitatea, privilegiul și alte obligații profesionale.

Protecționismul avocaților ar putea fi schimbat prin confruntarea cu tehnologia cu un avocat apt pentru a-și dovedi eficiența și priceperea. „Există un motiv pentru care se numește „eroare umană”, deoarece creierul uman nu este dezvoltat pentru a excela neapărat la acele sarcini repetitive. Este o idee neutilă să folosim tehnologia pentru aspectele în care oamenii sunt inferiori tehnologiei”, spune Modkova, avertizând că *avocații s-ar putea confrunta cu un viitor în care neutilizarea acesteia ar putea invoca răspunderea profesională*. „Aceasta începe deja să fie o tendință în SUA, unde avocații care nu au competența de a utiliza *eDiscovery* ar putea fi supuși răspunderii profesionale pentru că nu folosesc cea mai recentă tehnologie care este acum standard în SUA.”¹

La 16 noiembrie 2023, Consiliul de Administrație al Baroului California a aprobat Ghidul Practic pentru Utilizarea Inteligenței Artificiale Generative în Practica Dreptului, elaborat de Comitetul pentru Responsabilitate Profesională și Conduită pentru a ajuta avocații să își navigheze obligațiile etice atunci când folosesc inteligența generativă artificială. Ghidul practic va fi un document viu care este actualizat periodic pe măsură ce tehnologia evoluează și se maturizează și pe măsură ce sunt prezentate noi probleme.²

Regulile de conduită profesională care țin cont de utilizarea tehnologiei de către avocați, datorită de competență de a include ținerea la curent cu tehnologia în practica avocații:

- Comunicare online (e-mail, chat, bloguri, etc...)
- Fișiere electronice (cloud computing, ediscovery, metadata, birou virtual de avocatură etc...)
- Publicitate (probleme privind conținutul site-ului web și e-mailului)
- Social Media

1. <https://thelawassociation.nz/>, "Lawyers talk a lot about technology – but how many are walking the talk?"

26 Apr 2024, Author: Reweti Kohere

2. "Ethics & Technology Resources", State Bar of California (.gov)

Baroul din Paris și-a recrutat noul manager de securitate a sistemelor informatice și și-a lansat propriul „**avocat în cloud**”. Într-un interviu acordat celor de la ” Journal du Village de la Justice”, aflăm că ”Cloud Avocats Paris este de fapt un nou serviciu digital care a fost pus la dispoziția colegilor de la sfârșitul lunii septembrie 2023. Instrumentul, care este 100% francez, permite avocaților să partajeze și să stocheze în siguranță fișierele și datele lor, între ei și cu clienții lor.

Instrumentul este compatibil pe mobil și cu toate browserele. Accesul se face prin spațiul profesional al avocaților. Este, așadar, un instrument complementar cu ceea ce oferă deja CNB, în special instrumentul de transfer de documente grele (e-sharing securizat), sau care urmează, precum serviciul de mesagerie @avocat.fr.

Scopul este de a avea un spațiu centralizat pentru datele profesionale și accesibil de la distanță (prin definiție) într-o manieră securizată, dar mai ales care să ofere garanții reale în ceea ce privește protecția datelor: împotriva amenințării cibernetice și împotriva legilor extrateritoriale. Totul la un cost foarte modest, întrucât abonamentul începe de la 1,50 euro pe lună pentru 10 GB (posibilitate de a avea mai mult spațiu de stocare în mod natural). Am făcut tot posibilul să oferim un preț atractiv, chiar dacă suntem conștienți că poate nu suntem cel mai atractiv operator de pe piață. Alți nori sunt adesea folosiți, cu siguranță, gratuit, dar acest lucru expune firmele la cele două probleme menționate anterior. Ceea ce oferă Cloud Avocats Paris este certitudinea îndeplinirii criteriilor de protecție a datelor în concordanță cu etica noastră.”¹

În Franța, avocații diferitelor barouri deja se recomandă ca fiind avocați în dreptul noilor tehnologii, de exemplu, pe site-ul Alexia, ”Gasește-ți avocat”, mențiunile privitoare la cunoașterea noilor tehnologii, apar ca fiind practic o specializare, utilă atât potențialilor clienți cât și antreprenorilor digitali:

”Lucrez în principal în dreptul afacerilor, cu expertiză specifică în dreptul proprietății intelectuale și noile tehnologii.”, Avocat baroul Paris

”Tânăr avocat...sprijin creatori, artiști, autori, designeri, antreprenori digitali pentru a le permite să inoveze în deplină securitate,...” , Avocat la baroul Bordeaux

”Cu abilități duble în dreptul penal și dreptul noilor tehnologii,...” , Avocat la baroul Seine-Saint-Denis - Bobigny

1. ”CYBERSÉCURITÉ DES CABINETS D’AVOCATS : SENSIBILISATION ET ACTION, LES BARREAUX SE MOBILISENT”

Interview de David Di Mascio et Sandy Mockel réalisée par A. Dorange pour le Journal du Village de la Justice. <https://www.village-justice.com>

2. ”Cei mai buni avocați în dreptul noilor tehnologii Paris”, <https://www.alexia.fr>

De fapt, aceste software și servicii specializate există deja, parțial, în domeniul dreptului: ele servesc drept ajutor pentru cercetarea jurisprudenței, în special, prin utilizarea bazelor de date fiabile, ceea ce necesită mult mai puțin timp, comunitatea juridică nu se așteaptă ca pledoarii să fie întocmite de către AI, în instanțele din Canada, luăm în considerare directive și reguli de practică, arată Me Claveau. De asemenea, Curtea Superioară a analizat chestiunea trimițând membrilor săi o notificare care, după cum clarifică *președintele Baroului din Quebec*, nu are putere de lege, ci reprezintă mai degrabă un avertisment.

Astfel, Curtea și-a exprimat îngrijorarea cu privire la documentele întocmite de către AI, subliniază Me Claveau, care menționează că, conținutul produs de AI, inclusiv observațiile cu privire la cazuri specifice, trebuie să facă obiectul unui control riguros.

Mai mult, pentru a respecta instrumentele și asigurarea că sunt la curent cu evoluțiile din domeniul AI, Baroul a creat un post de consilier în tehnologie predictivă și inteligență artificială. Avem nevoie de cineva care are o expertiză diferită, care să ne ajute la coordonarea gândirii, la monitorizarea dezvoltării AI în lumea juridică.¹

Profesia de avocat de internet, avocatul de noi tehnologii este un profesionist juridic specializat în domeniul noilor tehnologii: înaltă tehnologie, noi tehnici de informare și comunicare (Internet, smartphone etc.). Este un specialist juridic. Rolul său constă, evident, în a consilia și a asista structura pentru care lucrează, dar și în a-și asigura apărarea în cazul unor proceduri cu ajutorul unui avocat. Având în vedere că Internetul deschide în mod constant noi frontiere de explorat la nivel legal, este o profesie a viitorului care tinde să continue să evolueze și să ofere oportunități reale pentru solicitanți.

Cum să devii un avocat în tehnologie nouă?

Avocatul **din noua tehnologie** se poate ocupa de misiuni foarte variate, intervine în amonte de orice potențială neregulă prin sfaturi și informații și sprijină angajatorul în toate procedurile legale de ordin administrativ care îi revin și întocmește numeroase contracte în acest scop. Avocatul **noilor tehnologii** efectuează și evaluări pentru firmele cu care lucrează pentru a optimiza dezvoltarea corespunzătoare a acestora. Ca specialist în NTIC, este garantul de contact privilegiat atât al cadrului de reglementare, cât și se ocupă de toate problemele juridice legate de IT, Internet sau chiar software.

1. Baroul Quebec, Hugo Prevost, Publicat pe 1 decembrie 2023, <https://ici.radio-canada.ca>
2. Le Parisien, <https://www.leparisien.fr>

Rolul **avocatului din noua tehnologie** este de a:

- efectua expertiza juridica;
- să avertizeze asupra riscurilor cu care se confruntă societatea;
- apăra societatea în caz de litigiu;
- studiază dosarele care îi sunt încredințate;
- redactarea diferitelor contracte și acorduri;
- sprijină și asista schimbarea prin introducerea de noi tehnologii;
- asigura aplicarea noilor legi în vigoare;
- să consilieze și să ia poziție cu privire la deciziile care revin organului de conducere;
- definiți cea mai adecvată strategie juridică.

Avocatul **din noua tehnologie** este înainte de toate un expert dovedit în probleme juridice. Pe măsură ce noile tehnologii evoluează în mod constant, capacitatea sa de a se adapta se extinde dincolo de simpla expertiză. Trebuie să stăpânească perfect noile tehnologii, dar și legislația legată de internet, proprietate intelectuală și IT în general.

O schimbare de joc în industria juridică.

Vulnerabilitați.

1. Puterea tehnologiei: simplificarea proceselor legale

Legalzoom este un exemplu excelent de startup de tehnologie legală care a revoluționat accesul la servicii juridice. Fondată în 2001, Legalzoom și-a propus să facă serviciile juridice mai accesibile și mai accesibile publicului au fost intimidat de serviciile juridice tradiționale. Una dintre modalitățile cheie prin care LegalZoom a perturbat industria juridică a fost prin utilizarea tehnologiei pentru a eficientiza procesele juridice. Ei au dezvoltat o platformă online care a permis oamenilor să pregătească documente juridice fără a fi nevoie de un avocat, prin crearea unei interfețe intuitive îndrumări, LegalZoom a permis oricui să se ocupe singur de chestiunile legale. De exemplu, în loc să plătească comisioane considerabile unui avocat pentru a redacta un testament, Legalzoom a oferit un serviciu online care a ghidat utilizatorii prin procesul de creare a unui testament personalizat. Acest lucru nu numai că le-a economisit timp și bani, dar i-a și împuternicit să preia controlul afacerilor lor juridice.

Unul dintre cele mai mari obstacole în calea serviciilor juridice este adesea costul firmelor de avocatură tradiționale și pot percepe tarife pe oră care nu sunt la îndemâna multor oameni. Legalzoom a abordat această problemă oferind prețuri fixe și transparente pentru serviciile lor.

Oferind prețuri inițiale, oamenii știau exact cât vor plăti pentru un anumit serviciu juridic. Acest lucru a eliminat incertitudinea și teama de costuri neașteptate, făcând serviciile juridice mai accesibile unui public mai larg. Succesul Legalzoom nu s-a oprit la revoluționarea serviciilor juridice în Statele Unite și-au extins rapid operațiunile în Canada și Regatul Unit, recunoscând cererea globală de servicii juridice accesibile și accesibile, Legalzoom a continuat să perturbe industria juridică, au un impact semnificativ la scară globală.

2. Industria juridică a fost cunoscută în mod tradițional pentru abordarea sa conservatoare a adoptării tehnologiei. Cu toate acestea, în ultimii ani, a apărut un nou val de antreprenoriat legal, care a perturbat modalitățile tradiționale de a practica avocatura și revoluționează peisajul legal. Un exemplu notabil de antreprenoriat juridic este creșterea piețelor juridice online. Aceste platforme conectează persoane fizice și companii cu profesioniști din domeniul juridic, făcând mai ușor și mai convenabil găsi și angajarea de avocați. Companii precum Avvo și Legalzoom au exploatat cu succes această piață utilizatorilor o gamă largă de servicii juridice la prețuri accesibile.

3. Un alt domeniu în care antreprenoriatul legal prosperă este în domeniul managementului contractelor Startup-uri precum Docusign și Ironclad folosesc inteligența artificială și învățarea automată pentru a automatiza procesul de redactare și revizuire a contractelor, economisind timp și resurse valoroase. Aceste tehnologii nu numai că reduc riscul de eroare umană, dar, de asemenea, să îmbunătățească eficiența generală a managementului contractelor, permițând companiilor să se concentreze pe mai multe inițiative strategice.

4. Cercetarea juridică este un alt aspect al industriei juridice care a cunoscut perturbări semnificative prin antreprenoriatul juridic. Companii precum Ross Intelligence și CaseText folosesc algoritmi de inteligență artificială pentru a analiza cantități mari de date juridice și pentru a oferi avocaților jurisprudențe relevante și precedente automatizând procesul de cercetare, aceste startup-uri permit avocaților să lucreze mai eficient și să ia decizii mai informate.

5. Accesul la justiție este un principiu fundamental al sistemului juridic, iar antreprenoriatul juridic joacă un rol crucial în îmbunătățirea accesului la servicii juridice. Startup-uri precum Legal Aid Online și Hello Divorce folosesc tehnologia pentru a oferi asistență juridică accesibilă și accesibilă persoanelor care nu au mijloace financiare pentru a angaja reprezentare juridică tradițională. Aceste platforme le oferă oamenilor puterea de a naviga mai eficient în sistemul juridic, asigurând că justiția este accesibilă tuturor.

În concluzie, creșterea antreprenoriatului legal a condus la schimbări semnificative în industria juridică. De la piețele juridice online la soluții de gestionare a contractelor și platforme de cercetare juridică, startup-urile revoluționează modul în care sunt furnizate serviciile juridice,

aceste companii îmbunătățesc accesul justiției, eficientizarea proceselor juridice și împuternicirea oamenilor și a întreprinderilor pentru a naviga mai eficient în peisajul juridic, în detrimentul avocaturii tradiționale.

”Probabil că vom avea noi companii care vor avea ca scop rezolvarea problemelor juridice prin combinarea mai multor resurse, cum ar fi avocați, manageri de proiect, personal IT și analiza datelor. Să presupunem că o companie trebuie să găsească o soluție la o problemă comercială, cum ar fi gestionarea contractelor, inclusiv redactarea contractelor de cumpărare și vânzare, gestionarea noilor suporturi pentru anunțarea de nereguli sau pregătirea întrebărilor și răspunsurilor pentru problemele legate de dreptul muncii. În loc să încercați să adoptați o soluție tehnologică, o alegere care de multe ori s-a dovedit a fi nereușită, sau să apelați la un avocat pentru a rezolva o parte a problemei, puteți apela la o companie care oferă un serviciu complet: gestionează problemele juridice, aplică un soluție adecvată și oferă clientului întregul pachet implementat „gata de utilizare”. Probabil că va dura câțiva ani, dar odată ce clienții au această opțiune și înțeleg potențialul ei, am putea observa o întrerupere reală a furnizării de servicii juridice”, cum afirma Helena Hallgarn în lucrarea ” De la tehnologiile de bază la instrumentele Legal Tech”, publicată de Wolters Kluver.

Avocații se confruntă cu o adaptare a profesiei lor la tehnologia digitală. Oricât de tradițională ar fi, profesia de avocat trece printr-o transformare pentru a integra noile tehnologii în viața de zi cu zi, cele mai avansate tehnologii precum blockchain, cloud-ul, justiția predictivă sau chiar semnăturile electronice nu sunt folosite prea mult sau de către toți avocații, barourilor și U.N.B.R. revenindu-le rolul de îndrumare și sprijin a membrilor acestora, prin organizarea de conferințe, prelegeri și cursuri oferite de specialiști și experți, reduceri la furnizorii parteneri și serviciile acestora, elaborarea unui ghid practic pentru utilizarea IA în practica dreptului, achiziționarea de servicii digitale care să fie puse la dispoziția avocaților.

Avocat Georgeta POPESCU

Baroul București

Delegat

Congresul Avocaților din România

14-15 iunie 2024

BIBLIOGRAFIE

1. <https://www.agendadigitale.eu>, "Avocații în era digitală: abilități și competențe esențiale", Sabrina Salmeri, Asociația profesională Studio Previti;
2. Lawyers talk a lot about technology – but how many are walking the talk?, 26 Apr 2024, Author: Reweti Kohere;
3. <https://thelawassociation.nz/>, "Lawyers talk a lot about technology – but how many are walking the talk?" 26 Apr 2024, Author: Reweti Kohere;
4. "Ethics & Technology Resources", State Bar of California (.gov)
5. "CYBERSÉCURITÉ DES CABINETS D'AVOCATS : SENSIBILISATION ET ACTION, LES BARREAUX SE MOBILISENT"
Interview de David Di Mascio et Sandy Mockel réalisée par A. Dorange pour le Journal du Village de la Justice. <https://www.village-justice.com>;
6. "Cei mai buni avocați în dreptul noilor tehnologii Paris", <https://www.alexia.fr> ;
7. Baroul Quebec, Hugo Prevost, Publicat pe 1 decembrie 2023, <https://ici.radio-canada.ca> ;
8. Le Parisien, <https://www.leparisien.fr> ;
9. Helena Hallgarn: de la tehnologiile de bază la instrumentele Legal Tech, <https://www.wolterskluwer.com>.